

Naslovnica | Freške vijesti | Vijesti | Crna kronika | Kanočo | Sport | Život | Kultura | Zanimljivosti | Galerija | Mali oglasi | Natječaji | Vaše vijesti

SPORT Jug CO prvak Hrvatske!!	VIJESTI Pitanje časti!	VIJESTI Gradonačelniče, što sad!?	VIJESTI Isti uruđbeni broj, različit dokument!	VIJESTI NALOG ORLIĆU: Isplati do 2 milijuna kuna!
----------------------------------	---------------------------	--------------------------------------	---	--

NOVO: Stigle talijanske „ljetopisice“

Najčitanije vijesti

Antonela Đurđević stala...

Sjela prva rata

Blagajci se obrušio na m...

Je li policija pozvana...

Dvije Maje posale poru...

Što je gradonačelnik za...

Gradaňi (opet) srušili...

Pretraži Dulist.hr

Vrijeme

Dubrovnik

19°C

17°C | Split 19°C | Zadar 20°C | Ž...

[Pojedinost]

HNB tečajna lista

Obavijesti

Vodič kroz Grad

Linkovi

Posljednji isprácaji

Suvremena sakralna baština Boke

Usprkos iznimno složenoj i mučnoj povijesti Boke tijekom XX. stoljeća, njeni sakralni prostori obogaćeni su vrijednim djelima hrvatskih umjetnika. „Kad se neke druge generacije budu pitale kakvo je bilo naše vrijeme, u arhivima će potražiti podatke o njegovoj tamnoj strani, ali zagledani u djela trojice velikih hrvatskih umjetnika kakvi su Lipovac, Murtić i Radovani, morat će priznati da nije sve bilo tamno i da su tragovi nade izdržali kušnju“ - riječi su don Branka Sbutegu

Poslijе obilaska suvremenih sakralnih prostora grada Dubrovnika, trebamo zaviriti i u Boku. Prije svega tu je crkva Gospe od Škrpjela, drevno Svetište pomoraca - otocić izgrađen neprestanim nasipanjem kamena koje je započelo još sredinom XV. stoljeća, odnosno 22. srpnja 1452. i traje do danas. Stoljećima ovo bajkovito svetište, smješteno ispred grada Perasta, usred »Bokeškog mora« bivalo je ljepšim i uređenijim.

Bajkovito svetište

Usprkos iznimno složenoj i mučnoj povijesti Boke tijekom XX. stoljeća, njeni sakralni prostori obogaćeni su vrijednim djelima hrvatskih umjetnika. Brončana vrata na Svetištu izradio je kipar Kosta Angel Radovani, koji je zajedno s tadašnjim peraškim župnikom don Gracijom Brajkovićem sedamdesetih godina prošlog stoljeća raspravlja o njihovoj izradi i izgledu. Trebalo je cekati popravke najdubljih rana od potresa iz 1979. godine kako bi se krenulo s njihovom izradom.

Don Branko Sbutega dobiti duh umiruće Boke s uglednim dojenjem hrvatskog kiparstva krenuo je u predratno vrijeme u njihovu realizaciju. Konačno je prihvaćen predložak koji prikazuje Bokelu kako ugradjuje kamenu rivu Svetišta, a iznad njega Gospa kako drži u rukama jedrenjak i prinosi ga nebu, i sam zagledan u visine. U toj simbolici sve je rečeno, jer je onaj Perast i ona Boka, izgradila Svetište, ostvarivala svoje životne potrebe na moru, uz stalno uvjerenje da je njihov golemi i stoljetni životni napor osiguran izravnim majčinskim zagovorom.

IZ RUBRIKE

Peškafond
Glazbena škatulica
Lokalni koliri
Oko sporta
Promišljanje baštine
Tu oko nas
Ulicama moga Grada
Kroz prizmu zakona

TEMA TJEDNA

Jesu li sastojci antiperspiranta kancerogeni?: Bjajte dezodorante, izbjegavajte upitne sastojke

RAZGOVORI

Željko Rešetar, direktor Hotela Croatia: Pogled na turizam iz Cavtata - što je preskup?

REPORTAŽA

Istanbul: Ni cjenjanje na Kapali čaršiji nije što je nekad bilo!

SPORT

Treći međunarodni košarkaški kamp „Libertas“ (27. 6. - 11. 7.): Vujošević, Mahmuti, Spahija, Repeša

KULTURA

21.6.2010.

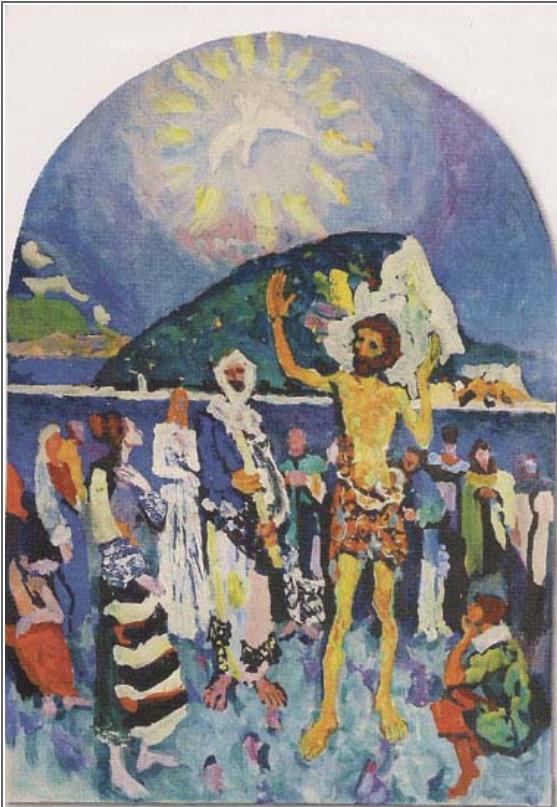

Dubrovački list - Suvremena sakralna ...

Vrata su završena u nevremenu mjeseca lipnja 1991., kada je i urezan natpis kojeg je sastavio don Branko Sbutega, a koji glasi:

«ŠKRPJELSKOM DOMU / KRALJICE BOKEŠKOG MORA / POSVEĆUJUĆI POSVETU MOLI / LJUBAV UFANJE / ZAHVALNA BOKA / 1991.».

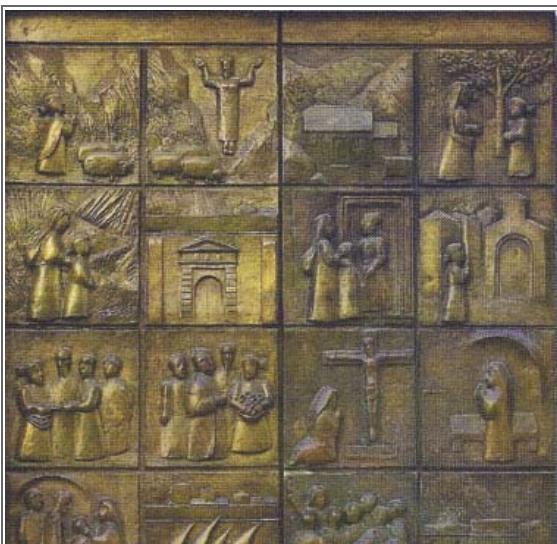
Na postavljanje Radovanjeva djela čekalo se do 1998., kada je poslije mnoštva peripetija ova umjetnina došla na svoje mjesto. Njihovo postavljanje, kao i postavljanje drugih brončanih vratiju u Kotoru i izrade velikog mozaika Ede Murtića u Dobroti, likovna kritika susjedne države je popratila s mukom.

Tragovi nade

Don Branko je napisao: » Kada se bude počelo istinski zanimati za djela velikih umjetnika, znat ćemo da su najteže vremena iza nas. Ali već sada znamo da smo ostavili trag koji je umjetnošću i kreativnošću prkosio destrukciji i rugobi jednog ipak dugog povijesnog perioda za naše tako kratke živote. I kad se neke druge generacije budu pitale kakvo je bilo naše vrijeme, u arhivima će potražiti podatke o njegovoj tamnoj strani, ali zagledani u djela trojice velikih hrvatskih umjetnika kakvi su Lipovac, Murić i Radovani, morat će priznati da nije sve bilo tamno i da su tragovi nade izdržali kušnju. »

U crkvi, lijevo od glavnog oltara nalazi se manji mramorni oltar posvećen Bezgrešnom Žačeću, na kojoj se nalazila oltarna pala franjevačkog slikara Josipa Rossija iz 1886., koji je za Malu braću u Dubrovniku naslikao veliku bočnom oltarnu palu, koja je prethodila Medovićevu slici. Godine 1987. obitelj Grillo darovala je novu oltarnu palu za ovaj oltar, koju je naslikao Vojko Stanić, a prikazuje sveci i blaženike iz Boke na iznimno duhovit i zanimljiv način smještene na rivi otočića Gospe od Škrpjela, a nadrealistički, iznad na nebuj je ovješena Gospina slika. U Pomirbenoj dvorani Svetišta Gospe od Škrpjela nalaze se slike: slikara Antuna Šojata (1911. - 1974.) iz Prčanja, slikarice Cate Dujšin Ribar (1897. - 1994.) i Romane Milutin Fabris. Slika *Gospa koja plače* slikarice Romane Milutin Fabris ima svoj poseban značaj, jer je nastala u nevremenu i nosi poruke mira koje je ispisao don Branko Sbutega.

Upramska grupa ouusevia prepuno kazalište: Potraga za zvijezdom

KANOĆO

Alpinistica Milena Šijan: „Svi mi imamo svoj vlastiti Mount Everest“

KOLUMNE

PEŠKAFONDO
Barbara Đurasović

Veliki vrač

PROMIŠLJANJE BAŠTINE
dr. sc. Vinicije B. Lupis
Branimir Truhelka i Grgo
Gamulin - zaboravljene
obljetnice

GLAZBENA ŠKATULICA
Ileana Grazio
S daškom iskrenog
nadahnula

ULICAMA MOGA GRADA
Boris Njavro
Pa ti opet kupi kartu!

KROZ PRIZMU ZAKONA
Ivana Mijić Šore, dipl. iur
Ustup i raspodjela imovine
za života

ARHIV

arhiv.dulist.hr

Brončana vrata

Druga brončana vrata u Kotorskoj biskupiji, smještena su na glavnom portalu kogelijalne crkve Sv. Marije od Rijeke (Koleđata), zvane i crkva blažene Ozane, zbog tijela blaženice koja se u njoj štuje. O blaženoj Ozani pisali smo mnogo puta, a ovdje se osvrćemo na njena brončana vrata. Hrvatski umjetnik, a Kotoranin rodom Vasko Lipovac izradio je vratnice 1989., podijeljene u 24 polja, koja poput nekog stripa, sažetu ilustriraju cjeloviti životni put Blaženice. Umjetnik Lipovac s topolinom zaljubljenika u svoj rodni grad ispričao je u bronci život svoje davne sugrađanke. Svi likovi su modelirani bez märkantnih fisionomijskih svojstava, jedino se na desetom polju prepoznaće, u liku dostojanstvenog Aleksandra Buće, portret preminulog akademika dr. sc. Krune Prijatelja, koji je Boku zadužio istraživanjem i objavljivanjem rjene kulturno - umjetničku baštine, a i sam je bio potomak kotorske plemićke obitelji Drago. Ova brončana vrata bila su izlivena u Ljevaonici umjetnina u Zagrebu i izložena u crkvi Sv. Dizme na Kaptolu, a kada su postavljena osamdesetih godina prošlog stoljeća na svoje mjesto, u Kotoru je bio muk, nije bilo spomena u medijima. Tako Boka kotorska imaju dvoja brončana vrata hrvatskih umjetnika, a Dubrovnik niti jedna. U svom rodnom gradu Vasko Lipovac izveo je slike iz povijesti Boke u bronci za Centar za kulturu, kao i brončane reljefe pomoraca u Pomorskom muzeju u Kotoru 1985., a 1958. oltarnu palu Raspeće za župnu crkvu na Prčanju. Najmonumentalnije slikarsko djelo Vaska Lipovca u Kotoru je triptih Notar - izrađen za Državni arhiv u Kotoru.

U kotorskoj prvočolnici nalazi se u dnu stubišta koje vodi do relikvijara vitraj Iva Dulčića - Simbol Duha Svetoga, a Dulčić je izradio i monumentalni mozaik za crkvu Sv. Ivana Krstitelja u Budvi s prikazom sv. Ivana Krstitelja okruženog s likovima u narodnim nošnjama budvanskog kraja. Ovaj mozaik je najistočniji monumentalni mozaik ovog velikana suvremene hrvatske umjetnosti.

Posebno mjesto za hrvatsku kulturnu baštinu u Boki zauzima Crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u Prčanju do koje vodi monumentalna skalinada, djelo arhitekta Milana Karlovača, dovršena 1913. Uokolo crkve nalazi se niz brončanih poprsja, od kojih su neke djela Ivana Meštrovića i Korčulanina Petra Pallavicinija (1886. - 1958.), a u crkvi je brončani kip hrvatskog kipara Vanje Radauša (1906. - 1975.) - prorok Jeremija. U župnoj zbirci čuvaju se djela suvremenih hrvatskih umjetnika: Cate Dujšin - Ribar, Vaska Lipovca, Antuna Šojata, Emauela Vidovića i Mata Celestina Medovića.

Dana 2. travnja 2005. godine blagoslovljena je obnovljena romaničko - gotička crkva Sv. Dujma u Škaljarima novčićima grada Splita, a akademski kipar Vasko Lipovac darova je drveni kip sv. Dujma, izrađen u prepoznatljivom umjetnikovu likovnom izričaju.

Dvanaest slika

Svim Kotoranima bio je poznat Lipovčev Raspeti Krist, koji je neko vrijeme bio postavljen na mjesto starog kotorskog raspela na bočnom zidu crkve Sv. Marije od Rijeke, a u šali su ga nazivali »vatrogasni aparat«, zbog njegove crveno - bijele boje i zbijene forme.

Među sakralnim prostorima Boke istaknuto mjesto zauzima župna crkva Sv. Eustahija. Na prijedlog konzervatora i povjesničara umjetnosti Ljube Karamana 1930. je sklopljen ugovor s slikarom Jozom Kljakovićem (1889. - 1969.), za izradu dvanaest monumentalnih slika za crveni strop. Slikar Kljaković koji je poznat po svojim freskama u crkvi Sv. Marka u Zagrebu, Sv. Jeronimu u Rimu, crkvi Sv. Marije u Biskupiji, te s oslikima u Trgovačko - obrtničkoj komori i Gradskoj vijećnici u Zagrebu. Dobrotski ciklus svojom veličinom i značenjem zauzima posebno mjesto u likovnom opusu ovog od najznačajnijih hrvatskih likovnih umjetnika prve polovice XX. stoljeća. Zalaganjem don Branka Sbutega 1989. i 1990. hrvatski slikara Edo Murtić je izradio mozaik u crvenom prezbiteriju od 300 m² s temom trijumfa Sv. Križa, a vani mozaik s simbolom sv. Eustahija. Svatko tko putuje u Kotor mora vidjeti s ceste ovaj mozaik, što se doimlje poput posebnog znaka. Hrvatska suvremena likovna scena sa sakralnom tematikom je nazočna u Boki, mnogo, uistinu mnogo više nego li je to u gradu Dubrovniku. Stoga, treba se nadati kako će se u uređenju sakralnih prostora dubrovačkog kraja biti mnogo više sreće u budućim vremenima.

Četvrtak, 10 Lipanj 2010

[NATRAG]